

Dosarul nr.2ra-1219/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (Jud: V. Hadîrcă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva lui Serghei Șubernetchi cu privire la partajarea averii comune în devălmășie

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, s-a admis apelul depus de Serghei Șubernetchi, fiind casată parțial hotărârea din 8 februarie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis în această parte o nouă hotărâre,

constată:

La 17 iunie 2016, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Șubernetchi cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 23 ianuarie 1998, a încheiat căsătoria cu Serghei Șubernetchi. Astfel, reclamanta a menționat că, pe parcursul căsătoriei, au dobândit împreună următoarele bunuri: 2/5 cotă-parte din imobil situat pe XXXXX; bunul imobil din str. XXXXX, automobilul de model Subaru Forester, automobilul de model VAZ21074 și automobilul de model VAZ21144.

Totodată reclamanta a susținut că atât ea, cât și Serghei Șubernetchi sunt fondatori ai Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter” și Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”.

Reclamanta a afirmat că în anul 2001, fiind în căsătorie, a vândut imobilul care îi aparținea ei cu drept de proprietate personală, și anume terenul cu suprafața de 0,068 ha și construcția cu gradul de finisare 68 %, din str. XXXXX în sumă de 188 000 lei.

Liubovi Rusnac-Șubernetchi a specificat că bunul imobil din str. XXXXX în valoare de 528 595 de lei a fost procurat din banii obținuți din vânzarea terenului și construcției nefinalizate, ce i-a aparținut cu drept de proprietate.

În consecință, reclamanta a considerat că din această valoare a imobilului din str. XXXXX urmează a fi exclusă suma de 188 000 lei, deoarece sumă îi aparțin cu drept de proprietate personală. În rest, reclamanta a accentuat că valoarea rămasă urmează a fi partajată în părți egale. Drept urmare, reclamanta a pretins să îi fie atribuită cota-parte de 68% din imobilul din str. XXXXX iar pârâtului - 32% din acest imobil.

În ceea ce privește restul bunurilor, reclamanta a susținut că urmează a-i fi atribuit în proprietatea ei: 2/5 cotă-parte din bunul imobil din str. Virtuții 10/A, mun. Chișinău; automobilul de model Subaru Forester cu număr de înmatriculare COS515; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”. Totodată reclamanta a indicat că urmează a fi atribuit în proprietatea lui Serghei Șubernetchi: automobilul de model VAZ21074 cu număr de înmatriculare XXXXX; automobilul de model VAZ21144 cu număr de înmatriculare XXXXX; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”.

Reclamanta Liubovi Rusnac-Șubernetchi a solicitat partajarea averii comune în devălmășie, atribuirea în proprietatea ei 68% din imobilul din str. XXXXX, 2/5 cotă-parte din bunul imobil din str. XXXXX; automobilul de model Subaru Forester cu număr de înmatriculare XXXXX; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter” și 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”, atribuirea în proprietatea lui Serghei Șubernetchi 32% din imobilul din str. XXXXX, automobilul de model VAZ21074 cu număr de înmatriculare XXXXX; automobilul de model VAZ21144 n/î XXXXX; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”.

La 15 martie 2016, Serghei Șubernetchi a depus cerere reconvențională împotriva Liubovei Rusnac-Șubernetchi cu privire la desfacerea căsătoriei partajarea averii comune în devălmășie (f.d. 50, vol. I).

Prin încheierea din 20 iulie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea reconvențională a fost restituită (f.d. 54, vol. I).

Prin hotărârea din 8 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea a fost admisă parțial, fiind atribuit în proprietatea Liubovei Rusnac-Șubernetchi: 8,5% din 17% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; - 12,5% din 25% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”; automobilul de model Subaru Forester număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2009, șasiu/caroserie JXXXXX. A fost atribuit în proprietate lui Serghei Șubernetchi: 8,5% din 17% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din 25% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”; automobilul de model VAZ21074 cu număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 1998, șasiu/caroserie XXXXX. În rest, pretențiile au fost respinse ce neîntemeiate (f.d.111-117, vol. I).

Prin încheierea din 20 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, fiind acordat apelantei termen până la 23 mai 2017, ora 10.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat.

Prin decizia din 31 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, fiind menținută încheierea din 20 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 11 iulie 2017, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, fiind acordat apelantei termen până la 7 noiembrie 2017, ora 12.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, fiind casată parțial încheierea din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău și pronunțată în această parte o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care a fost admisă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, iar cauza fiind restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Liubovi Rusnac-Șubernetchi. A fost admis apelul depus de Serghei Șubernetchi, fiind casată parțial hotărârea din 8 februarie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în partea partajării automobilelor și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre prin care a fost atribuit în proprietatea Liubovei Rusnac-Șubernetchi automobilul de model Subaru Forester număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2009, șasiu/caroserie XXXXX. A fost atribuit în proprietatea lui Serghei Șubernetchi automobilul de model VAZ21074 cu număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 1998, șasiu/caroserie XXXXX. Pentru egalarea cotelor-părți adjudecate, a fost încasat din contul Liubovei Rusnac-Șubernetchi în beneficiul lui Serghei Șubernetchi 61 860 de lei. În rest hotărârea din 8 februarie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost menținută (f.d.20-30, vol. II).

În susținerea soluției adoptate, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că conform raportului de expertiză nr. 1273, 1274 din 29 iunie 2018, valoarea estimată a automobilului de model VAZ21074 cu număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 1998, șasiu/caroserie XXXXX la situația din 29 iunie 2018 constituie suma de 6121 de lei, iar a automobilului de model Subaru Forester număr de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2009, șasiu/caroserie XXXXX, constituie suma de 129 849 de lei.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a considerat că automobilul atribuit în proprietatea reclamantei este mai valoros, decât cel atribuit în proprietatea pârâtului, dispunând egalarea cotelor-părți adjudecate.

La 11 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 31 , vol. II).

La 29 martie 2019, Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina, a depus recurs împotriva deciziei din 8 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurenta Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina, în motivarea recursului, a indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei

contestate, a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Totodată recurenta a menționat că este împotriva unei sulte de bani, deoarece o astfel de cerință nu a fost formulată de către ea și nici de către Serghei Șubernetchi. În acest context, recurenta a accentuat că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 361 alin. (2) lit. a) Cod civil, care prevede că împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor.

Recurenta a afirmat că nici ea și nici Serghei Șubernetchi nu au depus cereri, prin care să solicite careva sulte bănești.

La 21 mai 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Serghei Șubernetchi, informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 3 iunie 2019, Serghei Șubernetchi a depus referință la cererea de recurs înaintată de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 8 decembrie 2018 a fost expediată în adresa părților la 11 ianuarie 2019 (f. d. 31, vol. II), însă la materialele cauzei nu sunt date care ar confirma data recepționării efective a deciziei. Totodată, recurenta a indicat că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 31 ianuarie 2019.

Astfel, în atare situație, instanța de judecată a considerat că recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia* (excepții preliminare), 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de

drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina este formulată în baza art. 432 alin. 2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurenteii întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acesteia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurenta a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurenta Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie

1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecătii nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de către avocatul Lada Grișina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan